

Knihy: 92. Děsivý příběh o sexuální znásilnění v 19. století

Knihy

Děsivý příběh o sexuální znásilnění

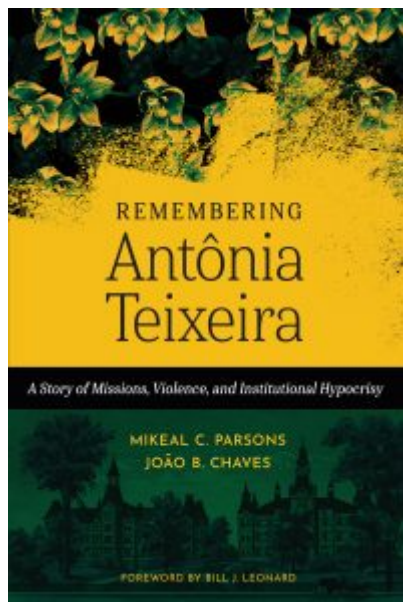
Knihy

Dům prezidenta Bayloru Rufuse Burlesona

Profesoři z Baylorské univerzity odhalili děsivý příběh o sexuální znásilnění v 19. století

Podle autorů knihy *Vzpomínky na Antônii Teixeiru: Příběh o misiích, násilí a institucionálním pokrytectví* (*Remembering Antônia Teixeira: A Story of Missions, Violence, and Institutional Hypocrisy*) svědčí způsob, jakým skupina baptistů v 19. století kryla sexuální útok spáchaný jedním z nich, až příliš jasně o zneužívání privilegií a moci při ochraně milovaných institucí.

Nová kniha a její autoři, baylorští vědci Mikeal Parsons a João Chaves, byli hlavními tématy [webináře](#), který 30. srpna pořádala společnost *Baptist News Global* a který moderoval Mark Wingfield, výkonný ředitel a vydavatel BNG.

Kniha dokumentující znásilnění brazilské dívky na konci 19. století na dvoře rektora *Baylorovy univerzity* (*Baylor University*) Rufuse Burlesona upozorňuje na tlak, který křesťané často pocítují, aby chránili obraz a pověst svých sborů, misíí a dalších institucí – a to i tehdy, když to vážně poškozuje druhé, zdůraznili autoři.

Joao Chaves

„Je to názorná připomínka toho, že vytváření institucionálních mýtů je často v rozporu s péčí o zranitelné lidi, a my tomu musíme věnovat pozornost,“ řekl Chaves, odborný asistent dějin náboženství v Americe.

„Vždy je tu napětí dělat to, co si myslíme, že je pro instituci nejlepší,“ dodal Parsons, profesor náboženství. „Někdy ale děláme to, co si myslíme, že je pro instituci nejlepší, škodlivým způsobem pro ty, kteří jsou mezi námi nejzranitelnější. To je pro nás neustálá výzva.“

Kniha přináší názorný popis znásilnění Antônia Teixeiry Steenem Morrisem v roce 1894, který

mladou ženu z Brazílie několikrát napadl na dvoře Burlesonova domu ve Waco. Morris byl bratrem Burlesonova zete.

Parsons a Chaves také dokumentují skandál a soudní procesy, které nastaly, když se následné těhotenství Teixeirové dostalo na veřejnost, a také kampaň hanobení oběti, zastrašování a utajování, kterou vedl Burleson a další baptističtí představitelé, aby ochránili obraz *Baylorovy univerzity* a misijní práce jižních baptistů v Brazílii.

Autoři uvedli, že se museli vrátit o více než sto let zpět, aby odstranili desítky let dezinformací a tajemství, které případ zahalovaly.

Příběh z minulosti

Příběh začíná skandálním životem a službou Teixeirova otce Antônia, katolického kněze, který unese sedmnáctiletou dívku, s níž se nakonec ožení. Chaves říká, že „díky celonárodní debatě“, která v té době probíhala mezi církevními a vládními představiteli, byl vykreslen jako archetyp katolické korupce.

Portrét Antonia Teixeiry de Albuquerque a jeho rodiny kolem roku 1882.

Antônio Teixeira se následně vzdává katolicismu a stává se baptistickým kazatelem. Je přijat misionáři jižních baptistů, na které zapůsobí jeho schopnost kázat a psát ve více jazycích. Stává se prvním rodilým jižanským baptistickým misionářem v Brazílii.

Nadále je však hromosvodem kontroverzí, neboť katolíci tvrdí, že konvertoval jen proto, aby se mohl oženit se svou obětí únosu. „Je to tedy jeho charakterová vada, nikoli teologická odlišnost,“ řekl Chaves. „Protestantská verze je taková, že četl Bibli a věřil jí, a to ho vedlo k tomu, že se stal

baptistou.“

Antônio Teixeira si své příznivce baptistů ještě více oblíbil vydáním letáku „*Tři důvody, proč jsem opustil římskokatolickou církev*,“ řekl Chaves. „Stává se z něj velmi zdatný polemik a reprezentant nadřazenosti protestantismu nad římským katolicismem.“

Mezi jeho hlavní podporovatele patřili legendární misionáři jižanských baptistů William Buck Bagby a Zachary Taylor. Bývalý kněz pomáhá oběma vůdcům aklimatizovat se v novém prostředí, když mu pomáhají odhalit enklávy bývalých konfederátů, kteří se po občanské válce v USA přistěhovali do Brazílie a doufali, že budou udržovat ztracenou věc.

Rasismus a protikatolické nálady

„„Běloštví“ Antônio Teixeira – jak bylo definováno v brazilské společnosti – mu také pomohlo orientovat se v kruzích jižanských baptistů, řekl Chaves. „Misionáři jižanských baptistů si Antonia nedokázali představit jako bělocha v jejich rasovém spektru“, ale přesto ho považovali za člověka, který má blíže k evropskému původu než Brazilci tmavší pleti. V důsledku toho byl bývalý kněz „misionáři vnímán jinak a pozitivněji než mnozí jiní Brazilci“.

Miikeal Parsons

Dodává, že rasismus předcházel misionářskému hnutí v Brazílii. „Misionáři měli jistě rasové předsudky a představovali si rasu jinak. Nechceme však naznačovat, že rasismus do Brazílie exportovali. Brazílie již byla hluboce rasistickou společností. Ve skutečnosti bylo součástí lákadla pro bývalé konfederáty, aby odjeli do Brazílie, to, že Brazílie byla až do roku 1888 otrokářskou zemí.“

Postavení Antônio Teixeira jako bývalého kněze ho také činilo užitečným pro baptisty v zemi, kde panovalo velké napětí mezi katolíky a protestanty, řekl Chaves. „To, že byl katolickým knězem, který opustil kněžství, z něj dělá jakési plakátové dítě pro protestanty a zejména pro baptisty. To také znamená, že je pravděpodobně vzdělanější než baptističtí misionáři, protože prošel seminářem, zná jazyky a tak dále.“

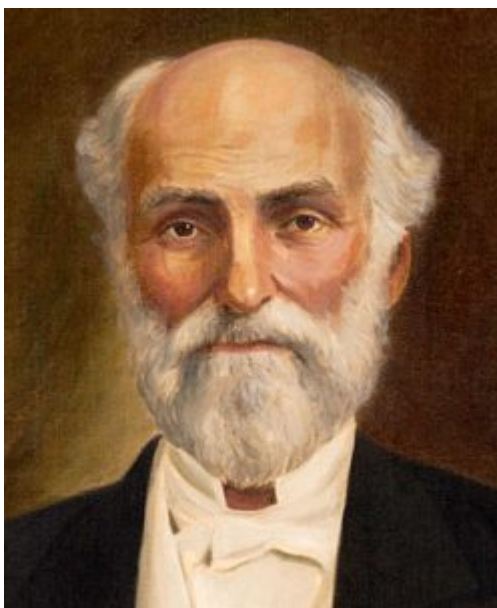
Wingfield řekl, že obraz misionářů obsažený v knize *Remembering Antônio Teixeira* se značně liší od příběhů, které se naučil, když vyrůstal jako jižanský baptista. „Stalo se mnoho dobrého, ale ukázalo se, že motivy nebyly vždy tak čisté jako samotné evangelium.“

„Vždycky smlouváme o našich lidských dispozicích s vyššími aspiracemi poselství evangelia.“

Chaves odpověděl, že normy stanovené v Písmu jsou při jejich uplatňování často filtrovány kulturou. „Vždycky se snažíme smlouvat o našich lidských dispozicích s vyššími aspiracemi poselství evangelia.“

Přesun do Texasu

A toto se událo hned potom, co Antônio Tiexeira v roce 1887 zemřel a jeho rodina se ocitla v chudobě. Jeho nejstarší dcera Antonia doprovázela Taylora a jeho rodinu do Spojených států. Později misionář napsal Burlesonovi dopis, v němž ho žádal, aby dívce umožnil zapsat se na *Baylorovu akademii*, uvedl Parsons.

Rufus Burleson

„A Burleson jí to dovolil. Bydlela v Burlesonově domácnosti výměnou za to, že chodila na vyučování. Byla v podstatě hospodyní. A poté, co tam byla dva roky, chodila na stále méně a méně hodin a stále více času trávila úklidem domácnosti.“

Bylo to jednoho jarního večera roku 1894, kdy se Burlesonovi a mnoho dalších obyvatel Waca zúčastnili otevření Cotton Palace, velkolepé výstavní síně oslavující bavlnářský průmysl v regionu. Kolem deváté hodiny večerní zaklepal Steen Morris na zadní dveře do kuchyně a požádal Teixeiru, aby vyšla na dvorek, sdělil Parsons z výpovědi u soudu.

„Když jsem odmítla, vzal mě za ruku a vytáhl ven. Hodil mě na zem a nasedl na mě. Když mě táhl ven, řekl, že mi neublíží,“ vypověděla žena.

Georgia Jenkins Burlesonová

Ve skutečnosti však byla při znásilnění a dvou následných Morrisových napadeních v listopadu a prosinci téhož roku zraněna. Útoky nahlásila Burlesonově manželce Georgii, která později popřela, že by o těchto incidentech věděla.

Procesy

„Na jaře roku 1895 ji viděl reportér, který zjistil, že je těhotná, a udělal s ní rozhovor. A tak se tento příběh provalil,“ řekl Parsons. „Nebylo to tak, že by se Antônia snažila dostat příběh na povrch. Byla vyzpovídána. V rámci této novinové reportáže byl také proveden rozhovor s Burlesonem. Steen Morris byl zatčen.“

První soudní proces skončil, když Morrisův advokát přesvědčil soudce, aby případ odložil, ale záležitost byla oživena, když se o ni začal zajímat zapálený novinář William Cowper Brann, řekl Parsons. „Začal kritizovat reakci Burlesona a *Baylorovy univerzity* za to, že nechrání Antónii a že se více starají o instituci. Burleson byl v úzkých. Je to bratr jeho zetě a tohle se děje na jeho dvorku. Tady došlo ke všem třem útokům.“

Burleson vrátil úder pamfletem „*Brazilka a Baylorova univerzita*“, který dívku hanobí jako oběť a viní ze situace brazilskou vlastnost, že lže a nedokáže ovládat své vášně, řekl Parsons.

„A teď se tento příběh přebírá po celém Texasu a stává se skandálem desetiletí, ne-li několika desetiletí. A galvestonské noviny – Galveston byl v té době obrovské město – o tom informují a udržují příběh v chodu, a tak je Steen Morris znovu zatčen a opravdu postaven před soud,“ pokračoval Parsons.

William Cowper Brann

Lékař rodiny Burlesonových vypověděl, že Teixeira je „*pravděpodobně velmi promiskuitní*“ a že otec dítěte je neznámý. Další lékař, který ji vyšetřoval, potvrdil, že utrpěla nezhojené tržné rány odpovídající sexuálnímu napadení.

„Nechali jsme (toto svědectví) prozkoumat dvěma soudními lékaři, kteří zde v takových případech vypovídají, a ti se shodli, že jasně naznačují, že Antônia byla obětí nějakého sexuálního útoku,“ řekl Parsons. „Neznamená to, že to byl Steen, ale nikdo jiný do toho nebyl zatažen.“

Proces skončil vynesením rozsudku, které bylo odročeno na rok 1896, ale tehdy Teixeira, která předčasně porodila dítě, jež o necelý rok později zemřelo, podepsala místopřísežné prohlášení, v němž svou výpověď odvolala. „A druhý den už seděla ve vlaku a odjela z města. V tu chvíli jsme ztratili její stopu,“ řekl Parsons.

Pohřbívání těl a příběh

Pro Burlesona a *Baylorovu univerzitu* to však mělo následky, zejména poté, co Brann zveřejnil články varující Američany před posíláním dcer do školy ve Waco. „Sám Burleson se chystá odstoupit z funkce rektora, možná částečně i kvůli svému zapojení do této záležitosti – ne nutně proto, že by neudělal správnou věc vůči Antónii, ale proto, že nezvládl Brannovu kritiku,“ řekl Parsons.

Další důsledky skandálu přišly v podobě soubojů se zbraněmi, při nichž zahynul redaktor novin Waco a jeho bratr, a poté Brann zemřel při přestřelce, při níž byl zabit on i útočník, příznivec *Baylorovy univerzity*.

Reakcí ostatních příznivců *Baylorovy univerzity* bylo hledání způsobů, jak zajistit, aby byl celý tento příběh pohřben a zapomenut,“ řekl Parsons. „Záměrem bylo zachovat představu institucionální slušnosti. Aby toho dosáhli, museli Antónii opravdu skandalizovat.“

A tak ji, jak říká Brann, opustili všichni lidé z církve, kteří chránili *Baylorovu univerzitu*, a byli to všichni skeptici a nevěřící, kteří dali dohromady své peníze, aby zajistili Antônii obhajobu.“

„Záměrem bylo zachovat tuto představu institucionální čistoty. Aby toho dosáhli, museli Antônii opravdu skandalizovat“.

Autoři našli i další důkazy o krytí, včetně snahy o vynechání Teixeira ze spisů. „Zajímavé je, že když Zachary Taylor píše svou autobiografii, nikdy se nezmiňuje o tom, že s nimi (na cestě do USA) byla Antônia. Máme však k dispozici lodní seznam, v němž je uvedena jako služebná.“

Oficiální životopis jejího otce mezitím nejstarší dceru nejmenuje, dodal Chaves. Autor ji „nazývá pouze „prvorozenou“ „.

Navzdory mýtům, které Burleson a další baptisté a občanští představitelé ve Waco šíří, dnešní vedení Baylorovy univerzity umožnilo výzkum, který za knihou stojí.

„Podnět k napsání knihy vznikl na pozvání rektorky Lindy Livingstonové po vraždě George Floyda v roce 2020. Mnoho institucí začalo institucionálně zúčtovat se svými pletkami s rasovými vztahy a v případě Baylorovy univerzity s otroctvím movitých lidí a jeho původem,“ řekl Parsons.

„Rádi bychom si mysleli, že když padlo rozhodnutí přejmenovat *Burleson Quadrangle* a přesunout sochu Rufuse Burlesona na méně prominentní místo, že to k tomu mohlo nějakým způsobem přispět.“

Burleson Quadrangle v areálu Baylorovy univerzity

Parsons a Chaves poděkovali Livingstonovi za to, že poskytl povzbuzení a peníze na grant, díky němuž bylo možné projekt Remembering Antônia Teixeira uskutečnit.

[Video z webináře si můžete prohlédnout zde.](#)

JEFF BRUMLEY

[Baptist News Global](#)

Jeff Brumley

Jeff Brumley

Jeff Brumley je vedoucím zpravodajem pro *Baptist News Global*. Ostrřílený reportér novin, žije v Jacksonville na Floridě se svým psem Noseyem.

-tep-

Můžete také navštívit naši facebookovou stránku [Baptisté – Síť víry](#) nebo facebookovou skupinu [Zpravodaj Baptisté – Síť víry](#)